

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TOPÓLCE**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY**

ROK SZKOLNY 2018/2019

I Wychowanie i profilaktyka w świetle zmian w systemie oświaty

Wychowanie w szkole to proces wspierania ucznia w rozwoju angażujący dwie strony: ucznia i wychowawcę (rodzica, nauczyciela, kolegę, sąsiada, itp.) pozostające w osobowej relacji i współdziałające w osiągnięciu celów wychowawczych – to jest pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Wyciąg z Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)

Art. 26. 1. Szkoły oraz placówki realizują program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz

2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców

W tak rozumianym procesie wychowania ważną rolę ma do spełnienia nauczyciel – osoba wspierająca. By jego działania były skuteczne koniecznym jest prezentowanie w procesie wychowawczym takich cech osobowych:

- Świadomość siebie i swojego systemu wartości,
- Doświadczenie emocji,
- Dostarczanie wspomaganemu wzorców zachowań,
- Zainteresowanie ludźmi i problemami społecznymi,
- Urzeczywistnianie zasad etycznych,
- Poczucie odpowiedzialności.

Profilaktyka w szkole to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje:

- Wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- Ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- Inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego trybu życia.

Działania profilaktyczne zaplanowane w środowisku szkolnym spełniają standardy obowiązujące w nowoczesnej profilaktyce. Najważniejsze z nich to:

- planowanie programu działań profilaktycznych – przedsięwzięcia profilaktyczne wynikają z diagnozy zapotrzebowania oraz uwzględniają aktywność środowiska szkolnego);
- jasno określone cele i zadania programu profilaktycznego – pisemnie opracowana koncepcja działań profilaktycznych jednoznacznie określa konkretne i mierzalne cele oraz precyzuje zadania, które umożliwią osiągnięcie tych celów;
- różnorodność działań uwzględniona w programie działań profilaktycznych – przedsięwzięcia z zakresu sześciu podstawowych strategii profilaktycznych, czyli: strategii informacyjnych, strategii edukacyjnych, strategii wczesnej interwencji, strategii działań alternatywnych, strategii zmian środowiskowych oraz strategii zmian przepisów społecznych);
- zróżnicowane grono odbiorców programu – uczestnikami programu są wszyscy członkowie danej społeczności szkolnej, a więc: uczniowie, nauczyciele, rodzice, a nawet pracownicy administracyjno-techniczni szkoły;
- ocenę programu działań profilaktycznych pod kątem jego skuteczności,
- integrację programu działań profilaktycznych z innymi działaniami promującymi zdrowie – dotyczy to w szczególności działań wychowawczych, programu nauczania oraz systemu oceniania;
- długofalowe działanie programu działań profilaktycznych – tylko działania długoterminowe dają szansę korekty.

Wychowanie i profilaktykę w szkole łączy aspekt norm i wartości, w stosunku do których są prowadzone działania. Wyciąg z Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, (Dz.U. z 2017 r., poz. 59) Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości– za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności..

II Podstawy prawne

Od roku szkolnego 2017/2018 działalność edukacyjna szkoły jest określona przez:

- szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczo-profilaktyczny szkoły. Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzą spójną całość i uwzględniają wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniami całej szkoły, jak i każdego nauczyciela.

- Oprócz realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych nauczyciele mają obowiązek podejmowania działań opiekuńczych odpowiednio do istniejących potrzeb.

1. Podstawa prawna

- Konstytucja RP art. 72;
- Konwencja o Prawach Dziecka art. 3, 19, 33;
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich;
- rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17). Ostatnia zmiana: Rozporządzenie MEN z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2016 r. poz. 895);
- rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocpsychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532);
- rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249);
- statut szkoły.

III Misja szkoły

Naszym celem jest pokazać dziecku złożoność świata i miejsce człowieka w środowisku przyrodniczym, społecznym i kulturowym. Ponadto rozwijać i ukierunkowywać ciekawość poznawczą, wyposażyć w narzędzia umożliwiające aktywność badawczą i ekspresję.

IV Wizja szkoły:

1. Stwarzamy uczniom optymalne warunki harmonijnego rozwoju, do zdobywania wiedzy i umiejętności.
2. Mamy wysoko wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, która ciągle doskonali się i dokształca.
3. Stwarzamy bezpieczne warunki pobytu uczniów w szkole.
4. Kultuwujemy polską tradycję, korzystamy z dziedzictwa kulturowego naszej miejscowości i regionu.
5. Organizujemy pomoc potrzebującym uczniom.
6. W procesie dydaktyczno-wychowawczym kierujemy się wzorem osobowym Patrona Szkoły Mikołaja Kopernika.

7. Proponujemy uczniom zajęcia pozalekcyjne.
8. Promujemy działalność szkoły i jej osiągnięcia w środowisku lokalnym i w regionie.
9. Korzystamy z urządzeń poligraficznych, komputera, Internetu i sprzętu RTV.
10. Unowocześniamy i wyposażamy bazę szkoły.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE:

1. Realizacja **Programu Wychowawczo - Profilaktycznego** ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu.
2. **Program Wychowawczo- Profilaktyczny** szkoły pozostaje w ścisłym związku z programami poszczególnych klas, łączy je wspólnym, wypracowanym przez pedagogów celem.
3. Program szkoły przewija się przez wszystkie zajęcia lekcyjne, tematykę godzin wychowawczych, lekcje religii, wycieczki oraz zajęcia pozalekcyjne.
4. Grono pedagogiczne szkoły łączy wspólna wizja wychowania oraz wspólne formy oddziaływań wychowawczych.
- 5.

Zadania szkoły

1. Stwarzanie dzieciom warunków do poznawania siebie i swoich mocnych stron oraz uczenie krytycznego patrzenia na siebie w relacjach z innymi.
2. Poznawanie człowieka i nabywanie umiejętności porozumiewania się z nim.
3. Poznawanie ról społecznych w swoim środowisku i relacji zachodzących między nimi oraz organizowanie różnych form społecznej aktywności dzieci.
4. Poznawanie środowiska przyrodniczego przez pryzmat swego zdrowia psychicznego i fizycznego.
5. Rozwijanie wrażliwości na piękno przyrody i jej użyteczności.
6. Poznawanie zasad higieny i zdrowego stylu życia.
7. Wprowadzenie profilaktyki uzależnień.
8. Rozwijanie sprawności fizycznej.
9. Poznawanie tradycji rodzinnych, szkoły, regionu, narodu i kraju.

Jesteśmy szkołą

- pomagającą wszystkim uczniom w rozwoju osobowości,
- pomagającą uczniowi w odnajdywaniu swojego miejsca w rodzinie,
- w grupie koleżeńskiej, w społeczności lokalnej, regionalnej i narodowej,
- promującą wśród uczniów kulturę fizyczną i zdrowy tryb życia,
- kształtującą postawy ekologiczne wśród uczniów,
- prowadzącą szeroki zakres działań lekcyjnych i pozalekcyjnych celem wyrównywania szans dzieci wiejskich,
- uczącą prawdomówności, tolerancji oraz przestrzegania zasad dobrych obyczajów i kultury,
- wspierającą współpracę między uczniami i pracownikami szkoły, między rodzicami i szkołą, między społecznością lokalną i szkołą,
- przyjazną i otwartą dla wszystkich uczniów i ich rodziców.

Cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Podstawowymi celami szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są:

wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju wychowanka poprzez: zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń; wskazywanie mocnych i słabych stron;

kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych;

profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami;

korekcja deficytów i urazów powstałych w toku wcześniejszego wychowania poprzez: diagnozę deficytów, stwarzanie takich sytuacji, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy, udzielanie wsparcia terapeutycznego.

IV Sylwetka absolwenta szkoły.

1. Potrafi się uczyć.
2. Umie korzystać z różnych źródeł wiedzy.
3. Zna swoje środowisko społeczne i przyrodnicze i potrafi w sposób odpowiedzialny korzystać z zasobów środowiska naturalnego.
4. W życiu kieruje się zasadami etyki, moralności, kultury bycia, tolerancji.
5. Aktywnie i odpowiedzialnie uczestniczy w życiu społecznym
6. Ma poczucie własnej wartości i potrafi dokonywać krytycznej samooceny
7. Dbą o swoje zdrowie, ma wiedzę na temat współczesnych zagrożeń. W odpowiedzialny sposób troszczy się o zdrowie innych.
8. Umie dokonywać odpowiedzialnych wyborów, potrafi przewidzieć ich konsekwencje.
9. Współtworzy grupę społeczną, potrafi znaleźć w niej swoje miejsce
10. Zna wartość rodziny i swoje w niej miejsce.
11. Potrafi dostrzec potrzeby drugiego człowieka
12. Szanuje i pielęgnuje tradycje rodziny, szkoły, regionu, narodu i kraju. Jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.
13. Jest prawdziwie wierny jak Patron Szkoły Mikołaj Kopernik.

V Adresaci i realizatorzy programu.

ODDZIAŁYWANIA WYCHOWAWCZE

DYREKTOR SZKOŁY	RADA PEDAGOGICZNA	WYCHOWAWCY KLAS	PEDAGOG SZKOLNY	RODZICE	SAMORZĄD UCZNIOWSKI	ŚRODOWISKO LOKALNE
Stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczego w szkole. Sprawuje opiekę nad	Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie	Diagnostują sytuację wychowawczą w klasie Rozpoznają indywidualne potrzeby	Diagnostuje sytuację wychowawczą. Zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich	- uczestniczą w procesie tworzenia programu wychowawczego – profilaktycznego, uchwalają w	- inicjuje i organizuje życie kulturalne uczniów, - diagnozuje sytuację	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna -wydaje zalecenia do pracy z uczniem mającym trudności w nauce lub zaburzenia w

<p>uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły.</p> <p>Inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrażania nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijania kompetencji uczniów.</p> <p>Stwarza warunki do działania w szkole wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza, rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej,</p>	<p>profilaktyki,</p> <p>Opracowuje projekt programu wychowawczo – profilaktycznego i uchwała go zw porozumieniem z radą rodziców</p> <p>Opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia</p> <p>Uczestniczy w realizacji i ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego</p>	<p>uczniów.</p> <p>Na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w PW-P opracowują plany pracy wychowawczej dla klasy uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego</p> <p>Przygotowują sprawozdania z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy</p> <p>Zapoznają uczniów i rodziców z prawem wewnątrzszkolnym, zwyczajami, tradycją szkoły.</p> <p>Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy</p> <p>Wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.</p> <p>Dbają o dobre relacje uczniów w klasie.</p> <p>Podjęmują działania w</p>	<p>formach.</p> <p>Współpracuje z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki.</p> <p>Zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.</p> <p>Współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologicznej – pedagogicznej rodzicom uczniów.</p> <p>Współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczny – wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczną – pedagogiczną.</p>	<p>porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo – profilaktyczny</p> <p>- diagnozują sytuację wychowawczą szkoły,</p> <p>- współpracują ze wszystkimi podmiotami szkoły,</p> <p>- wzajemnej wymianie informacji o uczniu</p> <p>- rodziców z postępiami uczniów w nauce, zachowaniu się w grupie rówieśniczej, z charakterystycznymi trudnościami rozwojowymi, informowanie szkoły przez rodziców o stanie zdrowia dziecka, jego zainteresowaniach i trudnościach wychowawczych.</p> <p>- zapoznawaniu rodziców z zestawem wymagań dydaktycznych i wychowawczych, z WZO, z systemem</p>	<p>wychowawczą szkoły,</p> <p>- współpracuje ze wszystkimi podmiotami szkoły,</p> <p>- propaguje idee samorządności, demokracji,</p> <p>- podejmuje działania z zakresu wolontariatu,</p> <p>- wyraża potrzeby środowiska uczniowskiego</p> <p>Wprowadzenie dzieci i młodzieży w życie społeczne szkoły i ułatwienie jej zrozumienia celów i zadań kształcenia, wychowania i opieki</p> <p>Socjalizacja grup uczniowskich i kształcenie u uczniów demokratycznych form współżycia i</p>	<p>zachowaniu,</p> <p>-przeprowadza badania uczniów mających problemy dydaktyczno-wychowawcze,</p> <p>-prowadzi konsultacje dla uczniów i rodziców,</p> <p>-przeprowadza spotkania samokształceniowe z rodzicami i nauczycielami,</p> <p>-uczestniczy w warsztatach, szkoleniach, spotkaniach z rodzicami i nauczycielami.</p> <p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>-finansuje obiady dzieciom z rodzin najuboższych,</p> <p>-finansuje przedstawienia teatralne charakterze profilaktycznym (2x w roku).</p> <p>Policja</p> <p>-współpraca w zakresie rozwiązywania poważnych problemów wychowawczych z uczniami (indywidualne rozmowy, wizyty w domach rodzinnych wychowanków),</p> <p>-spotkania uczniów z przedstawicielami policji-pogadanki nt. „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczeństwo w czasie ferii zimowych i wakacji</p>
---	--	--	--	---	---	---

<p>wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły.</p> <p>Współpracuje z wychowawcami, pedagogiem szkolnym, SU, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań.</p> <p>Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.</p> <p>Nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem.</p> <p>Nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.</p>		<p>zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.</p>		<p>nagród i kar,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozyskiwanie przez szkołę pomocy rodziców w organizowaniu wycieczek, w przygotowywaniu imprez klasowych i szkolnych, - upowszechnianiu wśród rodziców wiedzy pedagogicznej w zależności od konkretnej sytuacji wychowawczej środowiska, rzeczywistych potrzeb i zainteresowań rodziców poprzez zebrania wywiadowcze, - stworzeniu rodzicom dogodnych warunków do systematycznych kontaktów z poszczególnymi nauczycielami i dyrekcją szkoły 	<p>współdziałania.</p> <p>Uczenie współodpowiedzialności za jednostkę i grupę.</p>	<p>letnich”, „Bezpieczne zachowanie w sieci”, „Niebezpieczne używki”.</p> <p>Urząd Gminy</p> <ul style="list-style-type: none"> -współpraca z Zespołem Usług Wspólnych, -współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie realizowanych w szkole działań profilaktycznych (programy profilaktyczne, konkursy wiedzy, spektakle profilaktyczne). <p>Kościół</p> <ul style="list-style-type: none"> -udział uczniów w rekolekcjach wielkopostnych. <p>Gminny Ośrodek Kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> -organizowanie zajęć dla uczniów uzdolnionych, -współpraca w zakresie organizowania konkursów, imprez gminnych, promowania szkoły na łamach prasy lokalnej. <p>Gminna Biblioteka Publiczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -współpraca w zakresie organizowania konkursów, zajęć edukacji czytelniczej i medialnej, imprez gminnych,
--	--	--	--	--	--	--

					<p>-udział w organizowanych imprezach okolicznościowych, zajęciach edukacyjnych, spotkaniach z ciekawymi ludźmi (aktorzy, pisarze).</p> <p>Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich</p> <p>-spotkania i rozmowy z kuratorami nt. podopiecznych (sytuacja rodzinna, wyniki w nauce, zachowanie).</p> <p>Ośrodek Zdrowia</p> <p>-współpraca w zakresie kształcenia wśród uczniów postaw prozdrowotnych, prowadzenia higienicznego trybu życia.</p> <p>Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna</p> <p>- współpraca w zakresie kształcenia wśród uczniów postaw prozdrowotnych, - spotkania z rodzicami i nauczycielami.</p> <p>Stworzenie warunków do aktywności społecznej, samo planowania, samoorganizacji, samokontroli i samooceny w dziedzinie:</p> <p>przestrzeganie obowiązków szkolnych, wzajemnej pomocy w nauce i trudnej sytuacji życiowej,</p>
--	--	--	--	--	--

						<p>kultywowania i wzbogacenia tradycji szkoły, - organizacji czasu wolnego, zaangażowania się w pracy na rzecz środowiska lokalnego, pełnienia wobec dorosłych funkcji rzecznika interesów ogółu społeczności uczniowskiej. Dbanie o dobre imię i honor szkoły</p>
--	--	--	--	--	--	--

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III

KLASY I–III

Zdrowie – edukacja zdrowotna:

- zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;
- zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, **zapobiegania nadwadze i otyłości, kształtowanie nawyku zdrowego odżywiania się**, higieny osobistej i aktywności fizycznej;
- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; (**budowanie poczucia własnej wartości**,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; (**radzenie sobie ze stresem, agresją, negatywnym wpływem społecznym**)
- rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;
- kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego;
 - uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;
 - kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
- Relacje – kształtowanie postaw społecznych • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;
- rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;
- kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;
 - kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;
- przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;
 - rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
- kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się;
- kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań cd.:

- kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;
- kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;
- kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; (**kreowanie pozytywnego systemu wartości,**)
- inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia;
- przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; (**planowanie własnego rozwoju**)
- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;
- wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;
- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;
- kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;
- kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych),

- zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;
- kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów;

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) cd.:

- przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;
- przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;
- kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV–VIII

Zdrowie – edukacja zdrowotna

Klasa IV

Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu.

Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.

Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.

Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.

Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. **Zapobiegania nadwadze i otyłości, kształtowanie nawyku zdrowego odżywiania się,**

Klasa V

Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią.

Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.

Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.

Kształtowanie nawyku zdrowego odżywiania się, zapobiegania nadwadze i otyłości,

Klasa VI

Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.

Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.

Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.

Kształtowanie nawyku zdrowego odżywiania się, zapobiegania nadwadze i otyłości

Klasa VII

Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. (**samokontrola i wytrwałość**)

Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.

Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.

Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.

Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. **Kształtowanie nawyku zdrowego odżywiania się, zapobiegania nadwadze i otyłości**

Klasa VIII, klasy gimnazjalne

Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. (**samokontrola i wytrwałość**)

Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.

Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.

Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.

Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

KLASA IV

Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.

Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.

Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.

Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.

Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.

Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.

Włączanie młodzieży w wolontariat.

KLASA V

Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.

Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).

Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).

Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.

Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.

KLASA VI

Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.

Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).

Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.

Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.

Rozwijanie samorządności.

KLASA VII

Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.

Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.

Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).

KLASA VIII, klasy gimnazjalne

Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.

Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.

Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

KLASA IV

Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.

Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.

Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.

Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze

Poszanowanie godności własnej i innych.

KLASA V

Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.

Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.

Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.

Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. Poszanowanie godności własnej i innych.

KLASA VI

Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności Poszanowanie godności własnej i innych.

Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.

Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.

Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego

KLASA VII

Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.

Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.

Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. Poszanowanie godności własnej i innych.

KLASA VIII, klasy gimnazjalne

Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.

Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Klasa IV

Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.

Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.

Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, **cyberprzemoc**

Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, (**dopalacze – narkotyki**)

Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.

KLASA V

Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.

Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.

Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.

Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania (**świadomość szkodliwości dopalaczy – narkotyków**)

Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu, **cyberprzemocy**.

KLASA VI

Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.

Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.

Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.

Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.

Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych, **poszanowania własności swojej i innych** oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.

KLASA VII

Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie, **poszanowania własności swojej i innych**.

Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.

Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.

Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.

Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?

KLASA VIII, klasy gimnazjalne

Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. (**radzenie sobie z negatywnym wpływem społecznym**)

Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.

Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.

Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.

Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.

Realizowane programy, podejmowane akcje, przedsięwzięcia o charakterze wychowawczo – profilaktycznym.

1. Akcje:

- „Sprzątanie Świata”,
- „Dzień Ziemi”,

- Zbiórka surowców wtórnych
- 2. Program edukacyjny „Trzymaj formę”.
- 3. Programy edukacji antynikotynowej pt. „Nie pal przy mnie proszę”, „Czyste powietrze wokół nas”.
- 4. Udział szkoły w programie:” Owoce i warzywa”, „Mleko w szkole”.
- 5. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa
- 6. Realizowanie kalendarza imprez i uroczystości szkolnych zgodnie z harmonogramem.
- 7. Zwyczaje i obyczaje szkolne.
 - a) Lekcja wychowawcza z Patronem Szkoły dla klas I – zapoznanie uczniów klas I z postacią, życiem i działalnością Patrona Szkoły Mikołaja Kopernika oraz symbolami szkoły: sztandarem i hymnem szkolnym.
 - b) Ślubowanie klas I – uroczystość włączenia pierwszoklasistów do grona społeczności uczniowskiej.
 - c) Tradycja sadzenia drzewka lub krzewu przez uczniów klas I w ogródku szkolnym.
 - d) Uroczystość z okazji Dnia Edukacji Narodowej.
 - e) Uroczystości klasowe lub szkolne z okazji:
 - Dnia Chłopca,
 - andrzejek,
 - mikołajek,
 - walentynek,
 - Dnia Kobiet.
 - f) Obchody Dnia Matki i Dnia Dziecka.
 - g) Organizacja Dnia Samorządności uczniowskiej.
 - h) Dzień Patrona Szkoły – uroczystość poświęcona pamięci Patrona Szkoły Mikołaja Kopernika.
 - i) Pożegnanie absolwentów szkoły.
 - j) Uroczystości z okazji świąt narodowych:
 - Święto Niepodległości,
 - Święto Konstytucji 3 Maja.

- k) Kulturowania tradycji związanych ze Świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocą.
- l) Podtrzymywanie więzi z Patronem Szkoły poprzez tworzenie klasowych Kącików Patrona.
- m) Redagowanie gazetki o Patronie Szkoły.
- n) Przygotowanie uroczystości z okazji rocznicy nadania szkole imienia – 20 rocznica
- o) Redagowanie Kroniki Szkoły.

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Ustala się następujące sposoby monitorowania oraz ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

- systematyczna obserwacja postaw i zachowań uczniów,
- zbieranie opinii i oczekiwań:
 - uczniów,
 - rodziców,
 - nauczycieli,
 - organu prowadzącego,
 - organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie funkcjonowania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
 - ankiety przeprowadzone wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

Termin podsumowania ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

- zebranie podsumowujące pracę szkoły za I półrocze i rok szkolny.